

zaaknummer:	632542
afdelingsnaam:	BenO-Ruimtelijke Kwaliteit
steller:	B. van der Helm
telefoonnummer	035 629 2117
onderwerp:	Collegebrief ondertekening contract aanvullende treindienst met NS

Voorstel

1. De gemeenteraad van Hilversum te informeren over de ondertekening van de overeenkomst met NS over de aanvullende treindienst ("de nachttrein") met bijgevoegde collegebrief.

Samenvatting

Inleiding

Hilversum is door haar centrale ligging en goede (spoor)verbindingen met de rest van Nederland een gewilde plaats om in te wonen en te werken. Daardoor is de mobiliteit in en om de stad relatief groot. Een goede bereikbaarheid is aan de ene kant essentieel om de economische vitaliteit op peil te houden, aan de andere kant zorgt de toenemende verkeersdruk op de weg ervoor dat deze in gevaar kan komen. De bereikbaarheid van Hilversum is daarom een blijvend aandachtspunt. Hilversum wil een goed bereikbare stad zijn en daarvoor het gebruik van het openbaar vervoer stimuleren.

In het Coalitieakkoord 2018-2022 is afgesproken dat het college een OV-nachtverbinding met Utrecht en Amsterdam gaat realiseren. Hiervoor hebben wij de NS gevraagd een quickscan uit te voeren naar de mogelijkheid om nachttreinen te rijden tussen Hilversum en Utrecht en Hilversum en Amsterdam. Dit heeft geleid tot een offerte met twee geoffreerde scenario's waaruit het College heeft gekozen voor het scenario waarin een aanvullende nachttrein gaat rijden in de nacht van vrijdag op zaterdag en zaterdag op zondag. Deze nachttrein rijdt tussen Utrecht Centraal en Amsterdam Centraal v.v. en stopt op de drie treinstations van Hilversum; Hilversum Media Park, Hilversum en Hilversum Sportpark.

Probleemstelling/doel

Het doel van de nachttrein is om meer reizigers van en naar Hilversum van het openbaar vervoer gebruik te laten maken. Er zijn verschillende doelgroepen. Zo is de nachttrein interessant voor uitgaanspubliek, nachtwerkers en overige reizigers van en naar Amsterdam en Utrecht. Bovendien geeft de nachttrein naar Amsterdam aansluiting op de trein naar Schiphol Airport waardoor de nachttrein ook door vakantiegangers, toeristen en internationale zakenreizigers kan worden gebruikt.

In de offerte van de NS d.d. 5 november 2019 zijn twee scenario's beschreven waaruit wij konden kiezen

1. Scenario A: alleen in weekend (vr/za en za/zo);
Exploitatiebijdrage nodig van €160.000 per jaar exclusief btw (prijspeil 2019)
2. Scenario B: vier nachten per week (wo/do, do/vr, vr/za en za/zo).
Exploitatiebijdrage nodig van €312.000 per jaar exclusief btw (prijspeil 2019)

Gelet op de kosten heeft het College op 17 december 2019 gekozen voor Scenario A waardoor in 2021 nachttreinen in het weekend op het traject Amsterdam Centraal-Hilversum-Utrecht Centraal gaan rijden en stoppen op de stations Hilversum Media Park, Hilversum en Hilversum Sportpark. Tevens heeft het College aan NS opdracht gegeven een contract op te stellen.

In maart 2020 ontvingen wij het conceptcontract van de NS. Dit contract moesten wij officieel voor 25 maart 2020 hebben getekend. Uiteindelijk hebben wij – met toestemming van NS – het contract op 3 april 2020 ondertekend.

Mocht de gemeenteraad van Hilversum niet instemmen met de bekostiging van de nachttrein, dan heeft de gemeente het recht de overeenkomst vóór 1 juli 2020 schriftelijk op te zeggen. Indien de gemeente daartoe overgaat, is de gemeente aan NS voor reeds gemaakte kosten een vast bedrag verschuldigd van € 10.000,- te vermeerderen met de daarover verschuldigde btw en eventuele andere belastingen die daarover gerekend kunnen worden.

Conceptdienstregeling van de nachttrein vr/za en za/zo (tijden onder voorbehoud)

Van Utrecht Centraal naar Amsterdam Centraal		
Utrecht Centraal	vertrek	01:59
Hilversum Sportpark	vertrek	02:11
Hilversum	aankomst	02:14
Hilversum	vertrek	02:19
Hilversum Media Park	vertrek	02:21
Amsterdam Centraal	aankomst	02:40

Van Amsterdam Centraal naar Utrecht Centraal		
Amsterdam Centraal	vertrek	02:25
Hilversum Media Park	vertrek	02:43
Hilversum	aankomst	02:46
Hilversum	vertrek	02:48
Hilversum Sportpark	vertrek	02:51
Utrecht Centraal	aankomst	03:05

Argumenten

1. De trein stimuleren als minder vervuilend alternatief voor de auto:

Gezien de opgave die in het Parijsakkoord is afgesproken om de uitstoot van CO₂ te beperken, hecht het College veel belang aan het maken van duurzame keuzes. Door ook in te zetten op de verbetering van de bereikbaarheid per spoor in de nachtelijke uren, kunnen reizigers ook op dit tijdstip een duurzamere keuze maken.

2. De verdere ontwikkeling van Hilversum en positionering van Hilversum als centrumgemeente:

De verdere ontwikkeling van Hilversum en positionering van Hilversum als centrumgemeente in de Gooi en Vechtstreek vraagt om verdere uitbreiding van de reistijden. Een stad als Hilversum moet vanwege de strategische ligging goed bereikbaar zijn, ook in de nachtelijke uren.

3. Aansluiting op het NS Nachtnet past binnen de ambities van Hilversum om een centrale functie te vervullen in de Gooi en Vechtstreek:

De nachttreinen tussen Hilversum en Utrecht en Hilversum en Amsterdam geven aansluiting op het reguliere NS Nachtnet. In de Randstad rijdt de nachttrein elke nacht, in andere delen van het land rijdt de nachttrein in het weekend. Daardoor komen voor Gooi en Vechtstreek (via Hilversum) ook de provincies Groningen, Drenthe, Gelderland, Overijssel en Noord-Brabant binnen bereik.

4. Nachttreinen maken Hilversum aantrekkelijker voor studenten, toeristen en uitgaanspubliek, en is daardoor goed voor de lokale economie:

Betere treinverbindingen met Utrecht en Amsterdam en daarmee ook met andere delen van Nederland zorgen ervoor dat Hilversum aantrekkelijker wordt voor studenten, toeristen en uitgaanspubliek om in het weekend ook 's avonds in Hilversum aanwezig te zijn. Bovendien geeft de nachttrein op Amsterdam Centraal aansluiting op de trein naar Schiphol Airport waardoor de nachttrein ook voor internationale zakenreizigers een aantrekkelijk alternatief kan zijn voor de auto.

Kanttekeningen

1. Keuze voor Scenario A betekent dat nachttreinen alleen in de nacht van vr/za en za/zo rijden:

Deze dagen zijn voor het uitgaanspubliek, studenten en toeristen belangrijk, omdat het zwaartepunt voor hen op deze avonden/nachten ligt

2. Onbekend hoeveel treinreizigers van de nachttrein gebruik gaan maken:

Het is op dit moment onbekend hoeveel reizigers van deze nachttrein gebruik gaan maken. Is het kostenefficiënt om een nachttrein in te zetten of zijn andere modaliteiten doelmatiger om het beoogde doel en effect te bereiken. Kortom: is de kosten/batenverhouding te rechtvaardigen? In het tweede kwartaal van 2021 zullen wij een evaluatie uitvoeren naar de doeltreffendheid en de doelmatigheid van nachttreinen in het weekend.

Financiën, middelen & capaciteit

Zoals eerder vermeld in RIB 2019-88 van 20 december 2019 vragen de NS voor Scenario A (nachttreinen in het weekend) voor 2021 een exploitatiebijdrage van 160.000 euro exclusief btw (prijspeil 2019). Een belangrijk deel van de kosten komt voort uit de inzet van extra beveiliging op de stations. Deze kosten zijn in de concept Kadernota 2021 opgenomen. Dekking van dit bedrag komt ten laste van het Mobiliteitsfonds.

Uitvoering

Het College heeft op 3 april 2020 de overeenkomst voor de nachttrein met NS getekend. Volgens de bestaande mandaatregeling is het mogelijk dat de portefeuillehouder A. J. Wolthers tekent namens het College.

De NS gaan het proces in werking stellen om de nachttrein in de dienstregeling 2021 te rijden. Verder gaan we 2020 verkennen of andere gemeenten in de regio geïnteresseerd zijn om vanaf 2022 mee te doen. Uitkomsten nemen we mee in de evaluatie van de nachttrein 2021.

Planning

Q2-2020	Verkenning interesse andere gemeenten in de Gooi en Vechtstreek voor eventuele deelname aan nachttrein 2022.
December 2020	Start dienstregeling 2021 met daarin nachttreinen in Hilversum in het weekend.
Tweede kwartaal 2021	Evaluatie nachttrein 2021 en besluit of we de nachttrein in 2022 willen continueren

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

D. Emmer

P.I. Broertjes

Bijlage(n)

1. Collegebrief “Ondertekening overeenkomst met NS over aanvullende treindienst (“nachttrein”) dienstregeling 2021”